

تاقىمى ددان

چاۋپىڭكەۋتنى: دىيارى فەرىدون

مىۋان پىم جارىم يۇشە يە ياي
د يتۇرمى دداي: سەمىد شىخ ئەتىف، پىسپۇرمى
نەخۇشە يان ي دىيوداي، يايۇستامى
يولارمى پزىش ي ددانە يىم
خىتو خىمفادە خەتە فرد

كەي بۇ تاقىمى ددان سەردانى دكتورى ددان بىكرىت ؟

ئەگەر (يەك دوو ددان يان پتر) ي ئەدەست دابوو پىۋىستە پاش يەك دوو مانگ سەردانى پزىشكى ددان بىكات بۇ دروست كىردنى پارچە تاقىمى جىگىر يان نا جىگىر .
بەلام ئەگەر نەخۇشەكە زوربەي ددانەكانى ئەدەست دابوو كە بە پارچە تاقىم چارەسەر نەكرىت ئەوا سەردانى پزىشكى ددان ئەكات بۇ دروست كىردنى تاقىم تەواو .

۲- پەيرەۋى ئەو نەخۇشانە چىيە ؟

ئەۋەيە كە پاش ھەكشىنى ددانە لەقىوو رىۋەكانى واتە پاش (۲-۶) مانگ كە جىگەي ددانە كىشراۋەكانى پىرۋەۋە ، سەردانى دكتورەكەي بىكات بۇ دروست كىردنى تاقىم تەواو .

۳- ماكەكانى تاقىم چىن ؟ : ئەسەرەتاي ئەدەم كىردنى تاقىمەكە واتە ھەفتەي يەكەم يان دواتر . ئەگەرى بىرىندارى ئىش و ئازارى زۆرە ، جابۇيە بەدوۋادا چوون و رىنمىيە و

چارەسەر كىردنى ھۆكارەكانى زور پىۋىستە بۇ زوو پزىكار بوون ئەم ئىش و ئازارە و ھاندەر ئەبىت بۇ بەردەۋامى بەكارھىننى تاقىمەكە .

- گرانى (سەختى) ئاخوتن - ھەتا نەخۇشەكە رادىت ئەگەل ئەو شتە قەبەيە ئەناو دەمدا ، كەۋوردە ووردە ئاسايى ئەبىت .

- كىشەي شىۋازى شتن پىخواردن - كەئەمەش رىنمىيە و گۆپرايەئى نەخۇشەكە زور گىرنگە - ئەبىت بىزانىت كەتاقىم نەبىت بەددانى خۇي بەلام ناچارىي يە ئەبىت ئەگەل كاتدا ئەگەل رابىت .

۴- رىنمىتان چىيە بۇ ئەۋانەي تاقىمىان ھەيە :

- ئەماۋى سەرتايى ئەدەم كىردنى تاقىمەكە بۇ ماۋەي ھەفتەيەك يان دوو ھەفتە (بە پىي نەخۇشەكە ئەگۆرىت - ھەتا ئەگەل رابىت) پىۋىستە پىۋەي بنوۋىت (بەشەۋ ئەدەمىدەبىت) بەلام پاش شتنى تاقىمەكە خاۋىن كىردنەۋەي بەفلچە و دەرمان يان (تايد يان سابوون) و ئاۋو خۇي ئەدەم وەردان پىش نووستن و ئەدەم كىردنەۋەي تاقىمەكە .

- پاش راھاتن واتە (پاش ئەۋ ماۋەيە) ئىتر پىۋىستە نەخۇشەكە تاقىمەكەي دەرىبىت و پاش شوشتنى بەجۋانى چىتر شەۋ پىۋەي نەنۋىت بەئكو بىخاتە ناۋ پەرداخىك ناۋ و خۇيۋە و بەيانى كەھەئسا لەخەۋ بىخاتەۋە دەمى . بۇ ئەۋەي بەشەۋ پوك و شەۋىلگەي پشوو بدات بەم جۆرە سوۋرى خۇيى ناسايى ئەبىتەۋە كە ھۆيەكى گىرنگە بۇ رىگەگىرتن ئەزۋو پوكانەۋەي پوك و ئىسكى شەۋىلگە .

۵- دوا ئامۇزگارىتان چىيە ؟

تاكو تاقىمەكەت لەشكان بەدوۋرىبىت بەناگابە لەكاتى شتنىدا ئەدەستت نەكەۋىت ئەسەر دەستشۋرىك بىشۋ ، ئەگەر كەۋتىش ناشكىت . بەفلچەي زور زىر مەيشۋ .

- خۇت تاقىمەكەت مەكرىنە - لەكاتى ھەر كىشەيەكدا سەردانى دكتورەكەت بىكە .